

Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Leiden: 29 juni 2010
Kenmerk: 10/0755

Contact: I. van Breda & C. Bijen
Telefoon: (071) 523 90 52/91
E-mail: ivbreda@hollandrijnland.net
cbijen@hollandrijnland.net
Bijlage: 3

Onderwerp: Aanvraag tot vaststelling van subsidie RAS 2009 Holland Rijnland

Geacht College,

Bijgaand ontvangt u de inhoudelijke en financiële verantwoording van de Regionale Agenda Samenleving (RAS) 2009 van Holland Rijnland, zoals vastgesteld door het dagelijks bestuur van Holland Rijnland op 17 juni 2010.

Hiermee doet Holland Rijnland een aanvraag tot vaststelling van de subsidie van de RAS 2009.

De verantwoording is opgesteld volgens de formulieren die u ons zond bij uw brief van 2 februari 2010, te weten:

- Inhoudelijk verslagleggingsformulier jeugd 2009
- Prestatiemonitor Cultuurparticipatie 2009
- Financieel Verslagleggingsformulier projectsubsidie RAS 2009

Onze accountant is druk doende de controle over de uitgaven binnen de RAS, c.q. het financieel verslagleggingsformulier RAS 2009, af te ronden. Wij verwachten u de accountantsverklaring binnen enkele dagen te kunnen sturen.

Met uw brief van 20 april 2009 met kenmerk PZH-2009-268226 heeft u Holland Rijnland voor de RAS in het jaar 2009 in totaal € 1.550.035,00 toegekend, als volgt verdeeld:

1. Voor coördinatiekosten € 75.000,00.
Wij hebben meer dan € 75.000,00 euro kosten gemaakt. Wij vragen u de kosten vast te stellen op € 75.000,00.
2. Voor het thema Jeugd € 1.152.983,00.
Wij hebben € 859.614,00 uitgegeven aan de projecten en activiteiten. Wij hebben hiervoor in ieder geval 5889 uren licht ambulante hulp ingekocht, dit is meer dan het door u gestelde minimum. Wij vragen u de kosten vast te stellen op € 859.614,00, waarbij wij een bestemmingsreserve hebben gevormd van € 288.246,00, te weten 25% van de subsidie voor het thema Jeugd. De bestemmingsreserve wordt in 2010 ingezet voor het project Ketenaanpak Jeugd, ondersteuning ZAT-regiegroep, invoering van Positief Opvoeden (Triple P) in de regio en Schoolmaatschappelijk werk op het VO en lokale CJG-ontwikkeling.

3. Voor het thema Cultuurparticipatie € 322.051,00.

Wij hebben € 232.793,00 uitgegeven aan de projecten en activiteiten, waarbij gemeenten een bedrag van € 117.898,00 hebben gematched. Wij vragen u de kosten vast te stellen op € 232.793,00, waarbij wij een bestemmingsreserve hebben gevormd van € 80.513,00, te weten 25% van de subsidie voor Cultuurparticipatie.

Wij vragen u de totale RAS subsidie voor 2009 vast te stellen op **€ 1.167.407,00**. Wij hebben een voorschot ontvangen van € 1.550.035,00. Wij behouden de middelen van de bestemmingsreserves Jeugd en Cultuurparticipatie, te weten € 368.759,00. Wij zullen **€ 13.869,00** terugstorten op uw rekening, nadat wij uw vaststelling van de subsidie hebben ontvangen.

Wij zullen relevante voortgangsrapporten, verslagen, folders en publicaties opsturen naar het Tympaan Instituut.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zien uw vaststelling van de subsidie tegemoet.

Voor vragen kunt u contact opnemen met de bovengenoemde contactpersonen.

Hoogachtend,
het Dagelijks Bestuur
Holland Rijnland,
namens deze
de secretaris,

R. van Netten

Bijlagen:

- Inhoudelijk verslagleggingsformulier jeugd 2009
- Prestatiemonitor Cultuurparticipatie 2009
- Financieel Verslagleggingsformulier projectsubsidie RAS 2009

Inhoudelijk verslagleggingsformulier jeugd 2009 Holland Rijnland

Beantwoording van de vragen met betrekking tot de ingezette uren niet geïndiceerde zorg en overige activiteiten:

1. Kunt u in het kort beschrijven waaruit de zorgvormen onder B. hebben bestaan?

ReSet: Begeleiding Risicogezinnen

Reset is een project voor ondersteuning van ouders met jonge kinderen die tijdelijk hulp nodig hebben om de situatie thuis te herstellen. Thuisbegeleiders helpen orde op zaken stellen. Doel is dat de kinderen in het gezin de veiligheid en rust krijgen die noodzakelijk is voor hun ontwikkeling. ReSet wordt uitgevoerd door Activite en Valent.

Jeugd Maatschappelijk Werk

Kwadraad (Leidse regio) en Valent (Duin- en Bollenstreek) leveren Jeugd Maatschappelijk Werk dat beschikbaar is voor ouders en kinderen voor alle vragen over opgroeien en opvoeden. Inzet vanuit de RAS-middelen richt zich met name op de 0-12 jarigen en hun gezinnen en daarmee met name op opvoedingsproblemen. De JMW sluit aan op de onderwijs- en zorginfrastructuren in de gemeenten. Het JMW maakt gebruik van specifiek werkzame methodieken zoals Triple P, maar ook van algemeen werkzame factoren zoals versterken van de zelfregulering, betrekken van het sociale netwerk en regelend vermogen.

Eigen Kracht Conferenties

Een Eigen Kracht Conferentie is een besluitvormingsprocedure waarbij de burger/gezin zelf eigenaar van het plan is en daar ook verantwoordelijkheid voor draagt. Het netwerk van de burger wordt ingeschakeld. Eigen Kracht legt de verantwoordelijkheid voor het bedenken van oplossingen en een goed plan neer bij de familie en haar netwerk en niet bij de hulpverleners. De kracht van het netwerk wordt gebruikt om tot structurele oplossingen te komen. Het netwerk blijkt in 80% van de hulp te voorzien en voor slechts 20% is professionele hulp nodig. De GGD Hollands Midden implementeert de werkwijze in de regio en de Eigen Kracht Centrale levert de uitvoerders (coördinatoren) voor de Eigen kracht Conferenties.

Kortdurende hulp Triple P niveau 3

De naam 'Triple P' staat voor positief pedagogisch programma en is bedoeld voor ouders met kinderen van 0 tot 16 jaar. Triple P is een laagdrempelig, integraal programma met als doel (ernstige) emotionele en gedragsproblemen bij kinderen te voorkomen door het bevorderen van competent ouderschap. Uit de RAS-middelen voert de GGD Hollands Midden niveau 3 uit: een model van 4 gesprekken met individuele ouders.

Inmiddels wordt de term Positief Opvoeden gebruikt in de regio in plaats van Triple P. In 2009 is besloten om de CJG-frontoffice medewerkers te trainen in Triple P/ Positief Opvoeden. Dit wordt gedaan uit de RAS-middelen (onder C).

Hulp aan leerlingen met ernstige gedragsproblemen

Cardea Jeugdzorg wendt de expertise die zij heeft ontwikkeld door de uitvoering van geïndiceerde jeugdzorg aan om leerlingen die op school of thuis ernstige gedragsproblemen vertonen te helpen. Dit kan door middel van individuele hulp of door een groepsaanbod. Het betreft specialistische zorg zonder indicatiestelling die snel ingezet kan worden.

2. Kunt u in het kort beschrijven waaruit de activiteiten onder C. hebben bestaan?

Basiszorgcoördinatie kwetsbare kinderen

De Basiszorgcoördinatie kwetsbare kinderen (Bkk) heeft als doel te voorkomen dat kinderen van 0 tot 18 jaar van wie één of beide ouders psychiatrische- en/of verslavingsproblematiek hebben, zelf (ernstige) problematiek ontwikkelen. Dat kan alleen als kinderen voldoende basiszorg krijgen. Bkk coördineert de zorg in gezinnen waar sprake is van psychiatrische en/of verslavingsproblematiek bij de ouder(s). Het betreft vaak wat meer langdurige begeleiding waarbij gestreefd wordt om de Bkk-bemoeienis te beperken tot 2 jaar. Vanaf 2010 wordt Bkk gefinancierd door de gemeenten.

Home-Start

Home-Start is een programma voor opvoedingsondersteuning. Ervaren en getrainde vrijwilligers bieden ondersteuning, praktische hulp en vriendschap aan ouders met ten minste één kind van 6 jaar of jonger. De gezinnen geven zélf aan op welke gebieden zij steun wensen: hun vragen staan centraal. Door de ondersteuning probeert Home-Start:

- te voorkomen dat alledaagse problemen uitgroeien tot ernstige en langdurige problemen
- het zelfvertrouwen van ouders te vergroten
- de sociale relaties van ouders te versterken
- gezinnen aan te moedigen om efficiënt gebruik te maken van beschikbare diensten, voorzieningen en regelingen.

Humanitas levert de Home-Start coördinator. In 2009 is Humanitas gestart met de implementatie van Home-Start, waarbij de nadruk is gelegd op het bekendmaken van de methodiek, het aantrekken en trainen van vrijwilligers. Pas in 2010 zullen gezinnen aan vrijwilligers worden gekoppeld en begeleid worden. Vandaar dat Home-Start voor het jaar 2009 onder C en niet onder B wordt vermeld.

Ontwikkelkosten Ketenaanpak

Het project Ketenaanpak Jeugd is een belangrijke motor in de regio voor verbeteringen in het preventief jeugdbeleid. Antwoorden op uw vragen 4 tot en 7 (zie onder) beschrijven de resultaten van het project in 2009.

Triple P

Zoals ook bij B is aangegeven is in 2009 besloten de om de CJG-frontoffice medewerkers te trainen in Triple P/ Positief Opvoeden. De gemaakte kosten zijn voor trainingen op niveau 2/3. In 2010 wordt besloten of de hele methodiek Triple P/ Positief Opvoeden wordt ingevoerd in de regio.

Coördinatie en functioneel beheer verwijsindex

In juni 2009 is de regionale verwijsindex Risicjongeren JeugdMATCH gestart. De coördinatie en functioneel beheer worden uitgevoerd door de GGD Hollands Midden. Zij zorgen onder andere voor implementatie bij de deelnemende instellingen, verzorgen trainingen, monitoren of matches worden gevolgd door een actie en verzorgen de technische ondersteuning. Meer informatie over de Verwijsindex vindt u bij de beantwoording van vraag 4.

3. Indien van toepassing: wat is de reden van het verschil tussen wat door u is beschikt en in 2009 uiteindelijk is gerealiseerd bij E. en F.?

Bij Reset, Jeugd Maatschappelijk werk, Eigen Kracht Conferenties en Hulp aan leerlingen met ernstige gedragsproblemen is er een verschil tussen de begrote en gerealiseerde uren. Het gaat met name om projecten die opgestart moesten worden en dat pas in het 2^e of derde kwartaal effectief konden doen omdat toen de beschikkingen werden verstrekt.

Bij het project ReSet zijn in 2009 meer gezinnen geholpen dan begroot, maar minder uren ambulante hulp geleverd dan verwacht. Het gemiddeld aantal uren per gezin lijkt lager te worden, tot zo'n 40 uren gemiddeld per gezin. Het aantal gerealiseerde uren is overigens ruim meer dan het minimum dat afgesproken is met de provincie.

Het Jeugd Maatschappelijk Werk kon pas halverwege het jaar starten, na afgifte van de beschikking in juni. Inbedding en de bekendmaking van Jeugd Maatschappelijk werk in de gemeenten vergden meer inspanning en langere tijd dan voorzien. Daardoor is een lagere productie gedraaid dan verwacht.

De methode Eigen Kracht Conferenties moet bekend gemaakt worden bij de hulpverleners en hun instellingen. De projectleider die aangesteld is bij de GGD na de verlening van de subsidie in mei 2010 is met voortvarendheid begonnen met voorlichtingen bij instellingen en andere manieren van bekendmaking van de EKC's. Dit heeft in 2009 geleid tot 7 traject in plaats van de verwachte 37. De gemeenten gaan het gebruik van Eigen Kracht Conferenties actief stimuleren in 2010.

Cardea is pas in het schooljaar 2009-2010 gestart met de uitvoering van de subsidie binnen de RAS. In het schooljaar 2008-2009 werd zij nog uit andere middelen van de provincie gesubsidieerd.

Beantwoording van de vragen met betrekking tot de verdere uitvoering van de bestuursovereenkomst:

4. Op welke wijze is in 2009 in uw regio aan de totstandkoming van de Centra voor Jeugd en Gezin gewerkt?
  - a. hoeveel Centra voor Jeugd en Gezin zijn in 2009 gerealiseerd en waar?
  - b. op welke wijze wordt gebruik gemaakt van het Elektronisch Kinddossier en de Verwijsindex?
5. Op welke wijze is in 2009 nader preventief jeugdbeleid vormgegeven om een keten van voorzieningen voor jeugdigen in hun weg naar volwassenheid verder te vervolmaken?
6. Op welke wijze heeft u de coördinatie van zorg bij de niet-geïndiceerde jeugdzorg geregeld?
7. Op welke wijze heeft u activiteiten ontplooid in het kader van de nazorg van jeugdigen na een jeugdzorgtraject?

De antwoorden op uw vragen 4, 5, 6 (In uw oorspronkelijke lijst vraag 7) en 7 (In uw oorspronkelijke lijst vraag 9) liggen besloten in de activiteiten van het project Ketenaanpak Jeugd. In 2007 hebben gemeenten binnen Holland Rijnland en Rijnstreek, de provincie en de regionaal werkzame (jeugd)zorginstellingen afspraken gemaakt over de samenwerking inzake vroegsignalering en zorgcoördinatie van zorg rondom gezinnen met een meervoudige problematiek. Naar aanleiding van dit convenant "Ketenaanpak Jeugdbeleid, jeugdzorg en gezinsondersteuning (vroegsignalering en zorgcoördinatie) Zuid-Holland Noord 2007-2010" is het project Ketenaanpak Jeugd gestart. 2009 is het jaar waarin de opbrengsten van dit project duidelijk zichtbaar worden.

In 2009 zijn binnen het project Ketenaanpak Jeugd de volgende resultaten bereikt die voor de beantwoording van bovenstaande vragen van belang zijn:

- De regionale verwijsindex Jeugdmatch is door de 15 gemeenten aangeschaft en geïmplementeerd bij de GGD Hollands Midden, Kwadraad, Valent JGZ en AMW, Bureau Jeugdzorg en ActiVite. Ook zijn Halt en de Raad voor de Kinderbescherming aangehaakt op JeugdMATCH. Tevens is de aansluiting op de landelijke Verwijsindex Risico's jeugdigen (VIR) gerealiseerd. De verwijsindex heeft tot doel signalen van zorg over een jeugdige of gezin te registreren en partijen met gedeelde zorgen aan elkaar te verbinden om hun aanpak te kunnen afstemmen. Jeugdmatch is operationeel sinds juni en heeft sindsdien 1676 meldingen ontvangen. Daarbij zijn 73 'matches' zijn ontstaan, waarbij meerdere partijen zorgen over eenzelfde kind/gezin hebben gemeld.
- Een regionaal model voor de coördinatie van zorg en bestuurlijke doorzettingsmacht is ingevoerd. Het model zorgcoördinatie geeft aan hoe beslissingen in de coördinatie van zorg in gezinnen met meervoudige problemen moeten plaatsvinden en voorziet in te nemen stappen wanneer de zorg stagneert of niet van de grond komt.
- Ontwikkeling en implementatie van 1 gezin 1 plan; de methode 1 gezin 1 plan is ontwikkeld in samenwerking met (professionals) van de instellingen. Steeds meer

instellingen en medewerkers leren werken met deze methodiek die bedoeld is om de hulp it meerdere partijen aan een gezin zo effectief mogelijk te maken en in nauwe samenwerking met het gezin uit te voeren.

- Een regionale pedagogische visie Centrum Jeugd en Gezin is ontwikkeld; een gezamenlijke visie op opvoedingsondersteuning, de rol van ouders en de rol van instellingen vanuit het CJG.
- Een regionaal basisaanbod opvoedingsondersteuning is ontwikkeld en vastgesteld; activiteiten en projecten rond opvoeden en opgroeien; van een basisaanbod tot mogelijke plusvarianten.
- Het CJG in Leiden is geopend en ook het CJG Katwijk is operationeel. Andere gemeenten zijn druk doende hun CJG vorm te geven.
- In de regionale werkgroep CJG waarin alle gemeenten zijn vertegenwoordigd wordt kennis gedeeld en wordt gewerkt aan regionale modellen of oplossingen voor bijvoorbeeld telefonische bereikbaarheid van de CJG's en gezamenlijke folders en andere communicatie-uitingen.
- Gemeenten hebben een besluit genomen over de invoering van een virtueel CJG: er wordt een website voor ouders aangeschaft en de jongerenwebsite www.overenuit.nl wordt omgevormd tot een virtueel CJG voor jongeren.
- Een provinciaal project om de nazorg aan jeugdzorgcliënten te verbeteren is aangehaakt bij de projectgroep Ketenaanpak. Dit traject zal in 2010 resultaten leveren. Het maken van goede afspraken over warme overdracht, vroegtijdige informeren van lokale instellingen door BJZ en de mogelijkheden van benutten geïndiceerde hulp aan 18 tot 23 jarigen lijken daarbij belangrijk.
- Om de aansluiting tussen de ketenaanpak jeugd en de ontwikkelingen onderwijs-zorg te verkrijgen heeft een aantal bijeenkomsten plaatsgevonden met de projectgroep ketenaanpak, de samenwerkingsverbanden in het onderwijs en de voorschoolse voorzieningen.

Vanuit het project Ketenaanpak Jeugd is een hechte samenwerking tussen de instellingen ontstaan; een belangrijke voorwaarde voor samenwerking in de zorg en meer specifiek in de CJG's. In de afgelopen 2,5 jaar is de samenwerking tussen instellingen gegroeid en meer gericht op het nastreven van gezamenlijke doelen.

Afspraken over bovengenoemde trajecten en werkwijzen tussen gemeenten en instellingen zijn bezegeld in een nieuw convenant dat op 27 oktober 2009 in het gemeentehuis in Oegstgeest is getekend (zie bijlage). Het ministerie van Jeugd en Gezin was hier ook bij aanwezig en tekende de aansluitingsovereenkomst van de Regionale Verwijsindex JeugdMATCH met de landelijke verwijsindex risicojongeren.

8. Op welke wijze heeft u afspraken gemaakt voor de "warme overdracht" tussen de Centra voor Jeugd en Gezin en Bureau Jeugdzorg?

Dit is per CJG geregeld door afspraken over de aanwezigheid op bepaalde momenten van BJZ medewerker in het CJG.

9. Indien van toepassing: op welke wijze zijn de prestaties met betrekking tot het project begeleiding risicogezinnen in 2009 gerealiseerd?

Zoals ook onder vraag 1 is beschreven heeft Activite in deze regio het project ReSet Begeleiding Risicogezinnen uitgevoerd. In de bestuurovereenkomst is afgesproken dat minimaal 1193 uren ambulante hulp in de vorm van ReSet zouden worden uitgevoerd. In 2009 heeft Activite 2684 uur ReSet uitgevoerd, ruim meer dan het minimum.

10. In hoeverre hebben de afzonderlijke gemeenten naast de middelen vanuit de RAS in 2009 zelf nog geïnvesteerd in het preventieve jeugdbeleid ("post preventief jeugdbeleid")?

De 12 gemeenten in Holland Rijnland hebben circa 20 miljoen euro ingezet voor de uitvoering van hun preventief jeugdbeleid in 2009.

Aanvullende vraag met betrekking tot de inzet van de coördinatiekosten:

11. Op welke wijze heeft de coördinatie van de RAS in uw regio plaatsgevonden (inzet uren, kosten en vorm)?

De ontvangen coördinatiekosten zijn ingezet voor de uren van medewerkers van Holland Rijnland voor de onderdelen Jeugd, Cultuurparticipatie en Ondersteuning Sociale Infrastructuur.